

مرداد 58؛ بی‌تدبیری دولت موقت، خروش امام و نجات پناه از محاصره گروهک‌ها

و با اتخاذ تدابیر راهبردی امنیتی و نظامی و فرماندهی نیروهای انقلابی این غائله را مدیریت کرده و ضد انقلاب را فراری دهد...

بی‌تدبیری دولت موقت در حل غائله گروهک‌ها در پناه باعث شد تا امام امت (ره) راسا وارد صحنه شده و با اتخاذ تدابیر راهبردی امنیتی و نظامی و فرماندهی نیروهای انقلابی این غائله را مدیریت کرده و ضد انقلاب را فراری دهد. اواخر ماه رمضان سال 1299 ه. ق مصادف با روزهای آخر مرداد سال 58 بود. در این ایام که انتخابات مجلس خبرگان بررسی نهایی پیش نویس و تدوین قانون اساسی انجام گرفته و نیز از امام راحل (ره) طی پیامی آخرین جمعه ماه مبارک رمضان را به عنوان روز جهانی قدس اعلام نموده بود.

در همین ایام در شهرهای کردستان امنیت مردم توسط گروهک‌های ضد انقلاب در معرض خطر و تهدید قرار گرفته بود. به خصوص در شهر پناه قاجعه‌ای که در تاریخ معاصر ایران باید گفت بی‌نظیر است، رخ داد. در آن روز خروش انقلابی امام در مدت یک روز سرتاسر ایران را به جریان درآورد تا اینکه با این خروش، از خطر سقوط کردستان پیش‌گیری شد.

بریدن سرهای پاسداران و چرخاندن آنها در پناه از سوی ضد انقلاب در سحرگاه 24 مرداد 1358 شهر پناه بار دیگر به محاصره گروهک‌های پالیزبان، چریک‌های فدایی خلق، حزب دمکرات و چند گروهک دیگر در می‌آید. این در حالی است که تعداد پاسداران در شهر به 300 تن نیز نمی‌رسید، ضد انقلاب با استفاده از ضعف دولت موقت با مجموعه‌ای متشکل از 5 هزار نفر، مجهز به سلاح‌های سنگین به پناه حمله کردند. آنان ابتدا کلیه راه‌های ورودی به پناه را بسته و پاسداران را دستگیر کردند و سپس با جدا کردن سر از بدن آنها، سرهای بریده را در داخل شهر چرخاندند. نیروهای مردمی سپاه پاسداران در یک جنگ نابرابر مقاومت می‌کنند. ضد انقلاب، آب آشامیدنی را به روی آنها می‌بندد و خواستار تسلیم آنان می‌شوند. این در حالی است که سرهای بریده شده پاسداران را در معرض دید سایرین قرار می‌دهند، آنها با لب‌های تشنه و بدنی خونین و مجروح تا بامداد 25 مرداد مقاومت می‌کنند.

پیوستن شهید چمران به رزمندگان پناه

در آخرین دقایق مقاومت به فرمان حضرت امام خمینی (ره) شهید چمران معاون نخست وزیر، شهید فلاحیان فرمانده نیروی زمینی و ابوشریف فرمانده عملیات سپاه پاسداران همراه با دو فرزند هلی کوپتر به کمک آنها می‌شتابند. در این موقعیت شهر کاملا در اختیار مهاجمین بوده و نیروهای انقلاب در محاصره آنان قرار داشتند. فردای این روز، روزنامه‌ها با تیتیر درشت اعلام کردند که شهر پناه سقوط کرد. در این شرایط شهردار وقت تهران، مسئولین مملکتی، ارگانها و نهادها و اصناف را در مجموعه ورزشی آزادی برای مراسم افطاری دعوت کرده بود. آن شب وزیر کشور وقت در این مراسم پشت تریبون رفته و ماجرای پناه را که هنوز کسی از آن خبری نداشت تعریف و بر شهادت 30 شهید می‌گردد. این گریستن در حالی بود که هیچگونه اقدام عملی برای رفع محاصره پناه از سوی دولت موقت انجام نشده بود. چنانچه سرقاله‌نویس وقت روزنامه اطلاعات پیرامون گریه بدون اقدام عملی وزیر کشور وقت نوشت:

171#؛ آیا این گریستن صادقانه است یا سادقانه؟ raquo؛ .

روشنگری امام: فعالیت ضد انقلاب برای عدم تشکیل مجلس خبرگان در موعد مقرر است
امام حضرت امام راحل (ره) با تحلیلی جامع رخدادهای پناه را تحرك ضد انقلاب برای جلوگیری از افتتاح مجلس خبرگان قانون اساسی ارزیابی کرده و در تاریخ 27 / 5 / 58 در دیدار با جمعی از معلمین فرمودند:

171#؛ حالا که می‌بینند نزدیک است مجلس خبرگان تحقق پیدا کند، افتادند به دست و پا، لذا در هر جا يك غائله‌ای ایجاد می‌کنند تا حالا صبر کردیم و صبر انقلابی کردیم برای این بود که به مردم معلوم بشود اینها چه هستند، اینها را در رادیو خواستند که با آنها صحبت بکنند، حاضر نشدند، اینها در مکتب شکست خورده‌اند، اینها يك دسته اشرار هستند... این اشرار را ما باید به سرجای خودشان بنشانیم و با آنها با خشونت رفتار کنیم. raquo؛

امام: با شدت رفتار می‌کنیم

در همان روز حضرت امام (ره) در بیانات دیگری در دیدار با نمایندگان مجلس خبرگان از وقایع کردستان به خصوص پناه اظهار تاسف کرده و فرمودند:

171#؛ حالا هم که به مناسبت این مجلس محترم تحقق پیدا بکند، این خرابکاری‌ها را پیش آوردند برای این که اذهان را متوجه کنند به جای دیگر، شاید به خیال خودشان آقایان (نمایندگان خبرگان) نتوانند به کار خودشان ادامه بدهند. raquo؛
بعد ادامه دادند: 171#؛ اینها اشخاصی نیستند که بشود با آنها ملایمت رفتار کرد، حزب دمکرات کردستان يك جمعیت خرابکار هستند، يك جمعیت فاسد هستند يك جمعیت مفسد هستند، اینها را نمی‌توانیم بگذاریم که همین طور هر کاری دلشان می‌خواهد بکنند، حال هم اعترض کردند که خود شما دارید این کارها را می‌کنید. نظیر آنچه در پیروز و چند روز پیش (جریان مریوان) این

خرابکاری را کردند، بعد گفتند: خود مردم این کارها را کردند، خودشان ایجاد غائله می‌کنند بعد به گردن اینها می‌گذارند. حالا هم در روزنامه دیدم که آنجا عزالدین حسینی فاسد و همین طور قاسملوی فاسد - اینها می‌گویند خودشان، خود پاسدارهایی که آمدند - اینها - مردم را چه کردند. در صورتی که سر پاسدارها را بریدند، سر مردم را بریدند بچه‌ها را چه کردند، یک همچو مردمی‌اند با اینها، با شدت باید رفتار کرد و با شدت رفتار می‌کنیم»؛

امام: نمی‌شود با حیوانات درنده ملایمت بکنیم و نمی‌کنیم دیگر ملایمت امام بت‌شکن سپس با قاطعیت فرمودند: «#171؛ ما نمی‌توانیم مهلت بدهیم، شرعا جایز نیست برای ما دیگر مهلت، تا آنجا که ما می‌توانستیم و خطا کردیم و من تصدیق می‌کنم که خطا کردیم، هم ما خطا کردیم ودولت خطا کرد، هم شورایی انقلاب خطا کرد ما خیال می‌کردیم که ما با انسان سر و کار داریم، پس با انسانیت رفتار کنیم معلوم شد، ما با انسان سر و کار نداریم، ما با حیوانات درنده سرو کار داریم، نمی‌شود با حیوانات درنده ملایمت بکنیم و نمی‌کنیم دیگر ملایمت»؛

پس از این موضع‌گیری صریح امام، اقدامات مهمی از سوی نیروهای مردمی و سپاه پاسداران صورت گرفت. بالگردهای نظامی در زیر رگبار شدید آتش مهاجمین، به کمک سربازان اسلام شتافته و تعداد زیادی از مجروحین را نجات دادند، خلبان شهید نوژه در همین هنگام به شهادت رسید. دکتر چمران همراه با پاسداران به نبرد مشغول بوده و لحظه به لحظه حلقه محاصره علیه نیروهای رزمنده و پاسدار حامی پایه تنگتر می‌شد و ضد انقلاب حتی بر بالای دیوارهای مقر سپاه نیز موضع گرفته و علیه نیروهای داخلی اقدام می‌کردند.

تا آخرین لحظه ساعات شب، نبرد نابرابر ادامه داشت. شهید چمران ضمن بیان خاطرات خود از این روز می‌گوید: «#171؛ ناگهان در شب فرمان امام صادر شد و پاسداران با یک یورش بی‌محابا به مهاجمین حمله ور شدند. فرمان امام ایران را به حرکت در آورد و کشور یکپارچه متوجه پایه شد»؛

مهلت 24 ساعته امام به دولت موقت پس از آن سخنرانی قاطع، امام(ره) طی فرمانی خطاب به دولت، ارتش و ژاندارمری فرمودند: «#171؛ از اطراف ایران گروه‌های مختلف ارتش و پاسداران و مردم غیرتمند تقاضا کرده‌اند که من دستور بدهم به سوی پناه رفته و غائله را ختم کنند. من از همه آنها تشکر می‌کنم و به دولت و ارتش و ژاندارمری اخطار می‌کنم اگر با توپ‌ها، تانک‌ها، قوای مجهز تا 24 ساعت دیگر حرکت به سوی پناه نشود، من همه را مسئول می‌دانم، من به عنوان ریاست کل قوا به رئیس ستاد ارتش دستور می‌دهم که فوراً با تجهیز کامل عازم منطقه شوند و به تمام پادگان‌های ارتش و ژاندارمری دستور می‌دهم که بی‌انتظار دستور دیگر و بدون فوت وقت با تمام تجهیزات به سوی پناه حرکت کنند و به دولت دستور می‌دهم وسایل حرکت پاسداران را فوراً فراهم کنم تا دستور ثانوی، من مسئول این کشتار وحشیانه را قوای انتظامی می‌دانم و در صورتی که تخلف از این دستور نمایند، با آنان عمل انقلابی می‌کنم، مکرر از منطقه اطلاع می‌دهند که دولت و ارتش کاری انجام نداده‌اند. من اگر تا 24 ساعت دیگر عمل مثبت انجام نگیرد، سران ارتش و ژاندارمری را مسئول می‌دانم»؛

پس از صدور این پیام، ارتش با تمام قوا به سمت پناه حرکت کرد، مردم انقلابی در مقابل نهادها به ویژه نخست وزیري تجمع کرده و درخواست می‌کردند آنها را تجهیز و به کردستان اعزام کنند. در همه شهرهای ایران، مردم در حال جوش و خروش بودند، سپاه پاسداران طی اطلاعیه‌ای از کسانی که برگه خاتمه خدمت‌سربازی دارند، دعوت می‌کند که جهت اعزام به کردستان در مناطق چهارده گانه تهران نام نویسی کنند.

در شهرستان‌ها مردم با هجوم به مساجد آمادگی خود را برای رفتن به پناه اعلام می‌نمودند و در بعضی از شهرها اقدام به تظاهرات کرده و به سهل‌انگاری‌های دولت موقت اعتراض می‌کردند. خانمی در یک مصاحبه رادیویی به سؤال خبرنگار پاسخ می‌داد و با گریه می‌گفت: «#171؛ جوانان را می‌کشند و سر پاسداران را بریدند و...»؛ او دیگر نتوانست به صحبت خود ادامه دهد. صدای مردم در پس زمینه مصاحبه به گوش می‌رسید که شعار می‌دادند: «#171؛ پاسدار انقلابی سر از بدن جدا شد، به گفته خمینی صبر ملت تمام شد»؛

پایان غائله پناه و فرار ضد انقلاب پس از فرمان امام(ره) و حضور مردم در صحنه، نیروهای ضد انقلاب از اطراف پناه فرار کرده و در بین راه بازگشت از هیچ جنایتی فروگذار نکردند. آنان در سر راه خود به مقرهای سپاه حمله می‌کردند، بیماران را از روی تخت بیمارستان‌ها به پایین کشیده، سرهایشان را جدا کرده و دست‌های آنها را مثله می‌نمودند. در همین حال از سنج خبر می‌رسید که حزب دمکرات کردستان، زنان را به اسارت گرفته، به پادگان سنج هجوم برده و سربازان را خلع سلاح کرده‌اند.

در واکنش به این جنایت پیام تازه‌ای از سوی امام خمینی (ره) خطاب به قوای نظامی صادر گردید. ایشان در بخشی از پیام خود فرمودند:

«#171؛ الساعه خبر رسید که در سنج حزب دمکرات، ارتشی‌ها و سازمان‌های آنان را محاصره کرده‌اند و اگر تا نیم ساعت دیگر کمک نرسد اسلحه‌ها را می‌برند و از مسجد سنج به ما اطلاع دادند که حزب دمکرات زنهاي ما را به گروگان برده‌اند. اکیدا به کلیه قوای انتظامی دستور می‌دهم که به پادگان‌های مراکز ابلاغ کنند که به قدر کافی به طرف سنج حرکت و با شدت اشرار را سرکوب نمایند.

پاسداران انقلاب در هر محلی هستند به مقدار کافی به طرف سنج و تمام کردستان حرکت نموده و با شدت تمام اشرار را سرکوب نمایند. تأخیر او به قدر یک ساعت، تخلف از وظیفه و به شدت تعقیب می‌شود. از ملت ایران می‌خواهم که مراقب باشند هر یک از مأمورین تخلف کردند، فوراً اطلاع دهند. من انتظار دارم که تا نیم ساعت دیگر از قوای انتظامی به من خبر بسیج عمومی برسد؛

با فرمان امام هواپیماهای جت در فضای شهر سنج به پرواز درآمده و در کنار آن، با هجوم مردم و ارتش به سوی سنج، غائله به پایان می‌رسد.

حضرت امام، در همان روز طی پیام دیگری به قوای مسلح دستور می‌دهند که افراد ضد انقلاب در حال فرار را دستگیر کنند. ایشان اعلام می‌دارند: «171#»؛ به رئیس ستاد ارتش و ریاست کل ژاندارمری جمهوری اسلامی و رئیس پاسداران انقلاب اکیدا دستور می‌دهم که به نیروهای اعزامی به منطقه کردستان دستور دهند که اشرار و مهاجمین را که در حال فرار هستند تعقیب نمایند و آنان را دستگیر نموده و با فوریت به محاکم صالحه تسلیم کنند و تمام مرزهای منطقه را با فوریت ببندند که اشرار به خارج نگریزند و اکیدا دستور می‌دهم که سران اشرار را با کمال قدرت دستگیر نموده و تسلیم نمایند. اهمال در این امر، تخلف از وظیفه و مورد مواخذه خواهد شد؛

تشکر امام از مردم

به دنبال پیام حضرت امام (ره) مردم سراسر ایران به هیجان آمدند و هر کسی با هر وسیله‌ای که داشت به سمت منطقه کردستان می‌رفت، حتی عده زیادی به صورت پیاده به راه افتاده بودند که حضرت امام در همان روز طی پیامی دیگر می‌فرماید: «171#»؛ پیرو مسائل پایه، گروه‌های بسیار زیادی از اطراف و اکناف کشور آمادگی خود را برای حرکت به منطقه و سرکوبی اشرار اعلام نمودند. من از مردم غیرتمند و برادران عزیز تشکر و امر می‌کنم پیرو مسئله سنج که به اطلاع رسید و به قوای انتظامی دستور بسیج فوری دادم، از قوای انتظامی اطلاع رسید که اقدام موثر و فوری شده است. هم اکنون مطلع شدم که اهالی دسته جمعی پیاده به طرف سنج حرکت کرده‌اند. ضمن تشکر فراوان از آنان تقاضا دارم به منازل خود مراجعت کنند و به قوای انتظامی و سپاه پاسداران دستور اکید داده‌ام که غائله کردستان را ختم نموده و مردم شریف آن منطقه را از دست ضد انقلابیون نجات دهند و آن منطقه را از دست اشرار خارج و داخل پاک نمایند.

تشکیل مجلس خبرگان بدون تأخیر؛ امام: قانون مخالف اسلام مردود است

در روز 28 مرداد 58، مجلس خبرگان علیرغم خواست ضد انقلاب افتتاح شد، حضرت امام (ره) پیام مهمی را صادر نمودند که در بند 2 آن آمده است: «171#»؛ قانون اساسی و سایر قوانین در جمهوری اسلامی باید صد در صد براساس اسلام باشد و اگر یک ماده هم بر خلاف احکام اسلام باشد، تخلف از جمهوری و آرای اکثریت قریب به اتفاق ملت است. بر این اساس هر لایحه یا طرحی که از طرف یک چند نماینده به مجلس داده شود که مخالف اسلام باشد، مردود و مخالف مسیر ملت و جمهوری اسلامی است.

حضرت امام خمینی (ره) در بند چهارم پیام خویش فرمودند:

«171#»؛ من با کمال تأکید توصیه می‌کنم اگر بعضی از وکلای مجلس تمایلی به مکاتب غرب یا شرق داشته یا تحت تأثیر افکار انحرافی باشند. تمایل خودشان را در قانون اساسی جمهوری اسلامی دخالت ندهند و مسیر انحرافی خود را از این قانون جدا کنند؛

امام: من از سپاه راضی هستم

در 29 مرداد ماه 58 بعضی از فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به حضور امام در قم رسیدند. امام که بعد از 5 روز نگرانی از اوضاع ایران در قضایای سنج و پایه ظاهراً اینک از عملکرد فرزندان پاسدار خویش در ساماندهی غائله کردستان راضی به نظر می‌رسیدند، با تبسم فرمودند:

بسم الله الرحمن الرحيم

«171#»؛ من از سپاه راضی هستم و به هیچ وجه نظرم از شما بر نمی‌گردد. اگر سپاه نبود کشور هم نبود من سپاه پاسداران را بسیار عزیز و گرامی می‌دارم، چشم من به شماست. شما هیچ سابقه‌ای جز سابقه اسلامی ندارید.

سلام مرا به همه برسانید. من از همه شما متشکرم. من به همه شما دعا می‌کنم. اوضاع ان شاء الله به تدریج درست می‌شود، ناراضی‌تیی‌ها رفع می‌شود. خطری مملکت را تهدید نمی‌کند زحمت ما را فراوان می‌کنند آنها را سرکوب می‌کنیم باید بیشتر کار کرد، باید بیدار بود اوضاع مملکت خوب می‌شود و این طور نمی‌ماند.

به دولت دستور می‌دهم سریع به کارهای شما رسیدگی کنند، بودجه‌تان را هر چه زودتر بپردازد. خداوند همه شما را تایید کند؛

نویسنده: سید مهدی حسینی

